KÖSE KÂHYA (RİŞTUNİ)

opera
Riştuni (d. ?/? - ö. ?/?)

1292/1875, Anadolu-Osmanlı Sahası, Yenileşme Dönemi Türk Edebiyatı, 19. Yüzyıl , Türkçe, Arap Alfabesi, Manzum-Mensur,Telif, Diğer

ISBN: 978-9944-237-87-1

Riştuni'nin kaleme aldığı ve Dikran Çuhaciyan'ın bestelediği üç fasıllık bir opera. İçerisinde yoğun bir şekilde güldürü unsurları bulunan eser "opera buffa" türündedir. Operanın şahıs kadrosu "kadın erkek köylüler" olarak belirtilenler dışında on üç kişiden oluşmaktadır.

Olay bir köyde geçmektedir. Gül, üç yıldan beri alim ve sufi Köse Kahyâ'ya içten içe âşıktır ancak Köse Kahyâ kadınlardan uzak durmaya yeminlidir. Gül'ün teyzesi Selma, köylü kadınlarla büyülü bir helva yapıp Köse Kahyâ'ya yedirmek, böylece onu Gül'e âşık etmek ister ancak helvayı o sırada köyün civarından geçmekte olan İbiş yer. Böylece İbiş, Gül'e âşık olur. Oysa Gül ısrarla Köse Kahyâ ile evlenmek istemektedir. Köse Kahyâ ise evlilikten köşe bucak kaçmaktadır. Olayların merak unsuru Gül'ün Köse Kahyâ ile mi yoksa İbiş ile mi evleneceğidir.

Hikâye Gül, Köse Kahyâ ve İbiş için mutlu bir sonla biter. İlk olarak 9 Rebiyülevvel 1292/15 Nisan 1875 tarihinde Beyoğlu'ndaki Fransız Tiyatrosu'nda izleyici karşısına çıkan opera aynı yıl Basîret Matbaası tarafından kitap olarak basılmıştır. Eser 116 sayfadır.

Madde Yazarı: **Araş. Gör. Murat ASLAN**

Yayın Tarihi: **08/12/2021**

Eserden Örnekler

Gül

Aman Selmâ

Bu madde Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü Projesi kapsamında hazırlanmıştır. http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/kose-kahya-ristuni bağlantısı üzerinden ulaşılabilir.

Acı hâlime
Esîr olmuşum
Ben bir zâlime
Anın aşkına
Oldum mübtelâ
Etmedi kerem
Bak oldum verem

Karılar
Aceb Gül niçün ağlıyor
Elbet bir gizli sevdâ çekiyor

Selmâ
Kız sen deli misin! Verem olacak ne var? Ben de kızken münâsebetsiz münâsebetsiz şeyler düşünürdüm ama kocaya vardığım gibi hepsi geçdi gitdi (Riştuni 1292/1875: 6-7).

Kaynakça

Riştuni. (1292/1875). *Köse Kahyâ*. İstanbul: Basîret Matba'ası.

Atıf Bilgileri

ASLAN, Murat. "KÖSE KÂHYA (RİŞTUNİ)". *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/kose-kahya-ristuni. [Erişim Tarihi: 08 Nisan 2024].

Bu madde Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü Projesi kapsamında hazırlanmıştır. http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/kose-kahya-ristuni bağlantısı üzerinden ulaşılabilir.